

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Δ Ι Ο Ι Κ Ο Υ Σ Α Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Η

www.kipan.gr

kipan.gr@gmail.com

19 Μαρτίου 2023

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Θέμα: Η εξωτερική αξιολόγηση της ΕΘ.Α.Α.Ε. - ποιος πιστεύει στην αξιολόγηση για τη διασφάλιση ποιότητας;

Α. Η εξωτερική αξιολόγηση της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Πρόσφατα είδαν το φως της δημοσιότητας τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διασφάλισης Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ΕΝQA). Η αξιολόγηση αυτή βασίστηκε στην έκθεση αυτοαξιολόγησης που το φθινόπωρο του 2021 υποβλήθηκε από τη νεότευκτη ΕΘ.Α.Α.Ε., η οποία ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 2020 (Ν. 4653), αντικαθιστώντας την υπάρχουσα Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (Α.Δι.Π.). **Η ΕΘ.Α.Α.Ε. διεκπεραίωσε την αξιολόγηση για την χρονική περίοδο 2015-2019 της ΑΔΙΠ και για τη νέα περίοδο 2020-2021.**

Με πρόσφατες ανακοινώσεις τους η Συσπείρωση Πανεπιστημιακών και ο τέως πρόεδρος της Α.Δι.Π. ανέδειξαν το θέμα περισσότερο για δημιουργία εντυπώσεων, καθώς αποσιώπησαν ότι η αξιολόγηση της ΕΘ.Α.Α.Ε. περιλάμβανε και αφορούσε ιδίως την περίοδο της πρώην Α.Δι.Π., κατά την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ. Παρέβλεψαν δε τη διόρθωση βαθμολογίας κάποιων κριτηρίων κατά την τελική αξιολόγηση, που ουσιαστικά δεν διαφοροποιεί την αξιολόγηση της Α.Δι.Π. το 2015 και της ΕΘ.Α.Α.Ε. το 2022.

Εξάλλου, η ανάγνωση και η αποτίμηση της πρόσφατης αξιολόγησης των Α.Δι.Π. - ΕΘ.Α.Α.Ε. από τον ΕΝQA δεν μπορεί να μένει στην αριθμητική σύγκριση του βαθμού συμμόρφωσης σε κάποιους δείκτες αξιολόγησης σε σχέση με την αξιολόγηση της Α.Δι.Π. το 2015. **Έχει σημασία να υπάρξει συμμόρφωση με τις παρατηρήσεις και τις υποδείξεις** που γίνονται από τον ΕΝQA, προκειμένου η ΕΘ.Α.Α.Ε. να γίνει αποτελεσματική και να προσφέρει ουσιαστικές υπηρεσίες για τη διασφάλιση ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η έκθεση του ΕΝQA επισημαίνει το θέμα της ανεξαρτησίας της ΕΘ.Α.Α.Ε., καθώς και δύο άλλα βασικά κριτήρια για την αξιολόγηση των αντίστοιχων φορέων στην Ευρώπη. Το πρώτο αφορά την ουσιαστική **συμμετοχή των φορέων της κοινωνίας** και ιδιαίτερα της εργασίας (stakeholders) στην διαδικασία αξιολόγησης και το δεύτερο την ουσιαστική **συμμετοχή των φοιτητών** σε αυτή. Το δεύτερο έχει αντιμετωπιστεί σε τυπικό μόνο και όχι ουσιαστικό επίπεδο. Στα δύο αυτά ουσιαστικά ζητήματα έχουμε σοβαρότατη έλλειψη εξαιτίας λανθασμένων αντιλήψεων που συντηρούνται από το παρελθόν, και αντιδράσεις από συγκεκριμένους πολιτικούς χώρους.

B. Ποιος πιστεύει στην αξιολόγηση ως εργαλείο για τη διασφάλιση ποιότητας;

Η Κίνηση Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης (ΚΙ.Π.ΑΝ.) από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα με διαρκείς παρεμβάσεις της υποστηρίζει, **το ρόλο ενός εθνικού φορέα, και την ανάγκη η αξιολόγηση να αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο για τη διασφάλιση ποιότητας και για την αναβάθμιση της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.** Σε αντίθεση με άλλες παρατάξεις στα ΑΕΙ, που αντιδρούν συστηματικά και σφοδρά σε κάθε σχετικό μέτρο, και αμφισβητούν την αξιολόγηση ως διαδικασία. Χαιρόμαστε που για κάποιους κάμπτονται σταδιακά οι αντιρρήσεις και φτάνουν σήμερα να υπερασπίζονται αυτό που στο παρελθόν λυσσαλέα πολέμησαν.

Η ουσιαστική αξιολόγηση προϋποθέτει σοβαρούς πόρους και επάρκεια καταρτισμένου προσωπικού. Όμως **το υπουργείο Παιδείας δεν έχει πείσει** ότι στην πράξη πιστεύει στο ρόλο που έχει αναθέσει στην ΕΘ.Α.Α.Ε., **ότι πιστεύει και στηρίζει την αξιολόγηση,** συνεχίζοντας τη διεκπεραιωτική πολιτική των κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ στο θέμα αυτό. Καμία επιπρόσθετη χρηματοδότηση δεν έχει δοθεί στην ΕΘ.Α.Α.Ε., ούτε νέο μόνιμο προσωπικό έχει προσληφθεί, ενώ από το ΕΣΠΑ που ολοκληρώνεται η ΕΘ.Α.Α.Ε. έλαβε μια ελάχιστη χρηματοδότηση. Και φυσικά **χρειάζεται, σε συνέχεια της αξιολόγησης, σοβαρή χρηματοδότηση στα ΑΕΙ για τη βελτίωση της ποιότητας** με κριτήρια επίδοσης, που όμως πρέπει να αφορά πρόσθετα κονδύλια, και όχι το 20% της τακτικής χρηματοδότησης.

Στο μεταξύ η ΕΘ.Α.Α.Ε. επιφορτίστηκε με νέες σημαντικές αρμοδιότητες. Καλείται να αξιολογήσει τα στρατηγικά σχέδια των ιδρυμάτων, μακροπρόθεσμα και ετήσια, **όταν η ίδια η κυβέρνηση δεν έχει μια στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα ως πλαίσιο για την αξιολόγηση των ιδρυμάτων,** τα οποία ωστόσο καλούνται να παρουσιάσουν σχέδια στρατηγικής, χωρίς να μπορούν να αναφέρονται σε συγκεκριμένο ετήσιο προϋπολογισμό, γνωστό εκ των προτέρων. Η σύνταξη στρατηγικών σχεδίων όμως αποτελεί προϋπόθεση για την κατάρτιση κριτηρίων επίδοσης, σύμφωνα με τα οποία ήδη κατανέμεται ένα ποσοστό 20% της τακτικής χρηματοδότησης στα πανεπιστήμια!

Παράλληλα οι περισσότερες διοικήσεις των ιδρυμάτων δεν πιστεύουν στην ανάγκη σύνταξης αξιόπιστων στρατηγικών σχεδίων, ενώ ελάχιστα τμήματα στη χώρα έχουν δικά τους στρατηγικά σχέδια. Δυστυχώς η πανεπιστημιακή κοινότητα όπως και το αρμόδιο Υπουργείο αντιμετωπίζουν την αξιολόγηση ως **διεκπεραίωση μιας γραφειοκρατικής διαδικασίας** άσχετης από τη διασφάλιση ποιότητας, χωρίς την υποχρέωση, την ουσιαστική, να συμμορφωθούν προς τις υποδείξεις των αξιολογητών.

Η ΚΙΠΑΝ θα συνεχίσει να στηρίζει το ρόλο που θα πρέπει να έχει η ΕΘ.Α.Α.Ε. και θα προτείνει όλα τα αναγκαία μέτρα που θα πρέπει να αναληφθούν ώστε ο ρόλος αυτός να μπορεί να υλοποιηθεί. **Η ουσιαστική αξιολόγηση είναι βασική προϋπόθεση για τη δημόσια εκπαίδευση και την αναβάθμισή της.**

**ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ της
ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ**